

DE SYNTAXI LATINA TINOCARNIOLANA.

DE NOMINE.

Constructio Adjectivi & Substantivi.

Prima Regula.

Adjectivi & Substantivi constructio eadem, quæ apud Latinos.

Exempla.

De Nomine: *Amicus certus*: Stonovit pèrjatèl.

De Pronomine: *suo pede*. švojo nogo. Item *Fortuna sua*. Svoja srežha.

De Participio: *Ad amissas opes*. K' sguhlenimu blagu.

Interrogativi & Responſionis eadem quoq; ratio, quæ apud Latinos, vt: *Cuius est sententia?*

Ciceronis. Kateriga je manunga? *Cicerona*, Interrogatio fit per genitiuum: fit itaq; responſio quoque in genitivo.

Relativorum Constructio.

II. Regula.

Literas accepi tuas, quæ mihi magna voluptati fuerunt. Tvoj list sèm prejel, kateri mi je pèrjetèn bil. *Conveniunt*, list & kateri genere & numero: *Est enim utrumq; generis masculini & singularis numeri*.

a

z. Relati

2. Relativum sequenti verbo respondere debet, ut: *Testa servabit odorem, diu, quo est imbuta semel.* Zhrepinja ohrani duh dolgo, škaterim je enkrat posmahana. Nam, posmahana, requirit Dativum, škaterim, cum antecedens (zhrepinja) sit nominativi casus.

Variationes.

1. *Qualis homo talis sermo.* Kakou je zhlovik, takova je beseda, *sequentium substantivorum,* zhlovik & beseda, *sequuntur relativa accidentis,* kokou & takou.

2. *Ad verbum vel totam orationem precedentem, plerumq; neutro genere Relativum refertur, ut: In tempore ad eam veni, quod est rerum omnium primum.* Sem pèr redu knej prišhal, kateru je nar pèrvu &c. *Hic ad totam orationem precedentem, refertur Relativum: kateru, neutro genere.*

De substantivis.

Tertia Regula.

Amor nummi, lubesan denarja, hic alterum substantivum, lubesan, alteri, denarja, jungitur genitivo casu. Item: *Amor patria, lubesan domovine.* Item *pulvis satana, polstèr sludia.*

Atticismus.

Quid hominis? Kaj je zhloveka, *utuntur etiam*

iam periphrasi Carniolani cum particula sa, quod significat pro: & dicunt, kaj je sa zhloveka.

1. Adverbia Copie & Pœnurie imitantur eandem syntaxin, ut: parum sapientia. malu modru-
lli, Item: Abunde fraudis. Obilu golufie.

DE COMPARATIVIS.

Quarta Regula.

Ablativum Comparativi, reddit Carniolana lingua, pèr, quàm, atq; id est, per kakòr, vel od, ut: *Vilius est aurum virtutibus.* Slatu je nevrejdnishi, kakòr zhednost, vel od srebra: *Vbi prepositionis constructio observatur.*

1. *Observatio.*

Comparativus effertur etiam additis ad positivum particulis buil, vezh, she, Id quod superius in Etimologia est dictum.

Particulæ inservientes comparativo.

Quò. *Quò ingeniosior,* kulikur vuzhneshi.

Hòc. *Hòc laboriosius docet,* S'tem šveklho mujo vuzhi.

Tantò. *Tantò aspectius est crimen.* Tuliku vekshi je greh.

Quantò. *Quantò major est qui peccat,* kuliku je vekshi ta kir greshi.

Multò. *Multò pauciores oratores, quam Poeta boni reperiuntur.* se veliku majn dobrih besled-

bešfednikou kokèr dobrih Poetou najde.
 Nihilò. *Nihilò melior res*, ništèr bulšhi rezh-
 Paulò. *Haud paulò melior quàm Cicero &c.*, ni-
 kar malu bulšhi, kakòr Cicero.
 Multis partibus. *Sol multis partibus major quam*
terra. Sonce je veliku krat vekšhi
 kokèr Semlja.

DE SUPERLATIVIS.

Quinta Regula.

Superlativi genitivum, efferunt Carniolani,
 addita ad comparativi vocem particula, NER &
 superaddita voce, MEI, quæ significat inter.
 Item, IS, quæ significat, ex, ut: *Nequissimus om-*
nium. NAR nekasanišhi, mej vsemi: *vel is mej*
všeh. Item, *Plato doctissimus Græcorum*. Plato nar
 vuzbenišhi mej Gèrkini *vel Gèrki*, *vel is mej*
Gèrkih vel Gerkou. *Hic observanda Constructio*
prepositionum. Nam, MEI, *construitur cum Das-*
tivo. Et, IS, *cum genitivo*.

Particula superlativo inseruientes.

Multò. *Multò lucundissimus*. višlòku lub.
 Longè. *Longè omnium præstantissimus orator fuit*
Cicero. Cicero je bil zhes vše bešfednike
 bešfedhik.
 Quisq;. *Moderatissimus quisq;*. vši nar šmašnišhi.

DE PARTITIONVM ET COL-
lectivorum Genitivis.*Sexta Regula:**Nemo hominum.* niſzhe od *vel* is zhlovekou.*Alter horum,* Eden is mej letih dveh.*Partitionum particula eadem, quæ Superlativi Ge-
nitivi, ſcilicet, de, ex, inter.**De. Nemo de ijs.* Obedèn od tehſtih.*E, Ex. Major ex duobus.* ſtarishi ali vekshi mej
dvema ali is dveju.*Inter. Inter Concionatores,* mej Prédigarjih *vel*
Predigarmi.

DE ADIECTIVIS

Copiae.

Septima Regula.

Genitivus Copiae redditur per particulas.

Nar vel Od, vt : *Ditiſſimus agri,* nar bogatiſhi na
njivah oli, od njiv. *Eſt Germaniſmus. Item: Di-
ves pecoris* Bogat na ſhivini. *Item: Inops mentis,*
Bog na pameri oli na ſaſtopu.*Deſiderij. Cupidus lucri.* ſhelán dobizhka, *cum*
*genitivo conſtruitur vt apud Latinos.**Avidus novitatis,* ſhelán novine.*Notitiæ. peritus belli,* vmétèlàn vojſkovanja, *ge-
nit :*

Item. *Fidens animi*. Fradig serzá. *Memor prateriti*, spumnezh minuzhiga.

Reus, dolshan, kriv, krivez, *ut Reus furti*, kriv tatvine, *vel*, kriju na tatvini, *cum dativo*. *Redduntur etiam genitivi híc*, *ut genitivi in verbis copia*, & *inopia*, *ut*: *Insons cadis*, nedolshan na poboju, *cum dat*. *Integer vitæ*, polhten vdjanju, *cum dat*.

Purus sceleris, zhišt od hudobe.

DE DATIVO SIMILITUDINIS.

Octava Regula.

Fidus amico, svešt pèrjatelju. *Amicus Casari*, pèrjatel Zesarju. *Domini similis*, spodobèn gospuđu.

Idoneus huius rei & ad hanc rem, dostojn kletti rezhi. *Aptus discendi literas*, & *ad discendas literas*, dostojn oli dober kvuku, *ubi prapositionis constructio servatur*.

Nona Regula.

Accusativus per synechdochen, *ut*, *Aethiops albus dentes*, Mur je bél na sobeh, *redditur per genitivum*, *effertur cum prapositione*, & *vi prapositionis*.

DE ABLATIVI CONSTRUCTIONE IN NOMINE.

Decima

Decima Regula.

Causa ablatiuus. Lassus cura, trudèn od skàrbi, vel pred skàrbjo, vel, sa voljo skàrbi. Vbi constructio prapositionis seruanda. Nam, OD, & SA, cum datiuo at, pred, cum Accusatiuo construitur. Vide inferius in constructione prapositionum, in latina prapositione, Ante.

Orbus parentibus, je furota, vel absolutè per periphrafin, nejma ni ozheta ni matere, aliam non habet rationem loquendi.

Aeger oculis, bolan na ozheh, cum genitiuo, Item, *aeger pedibus,* bolan na nogah,

Materiae ablatiui Coronam duplicem gemmis aurog, dvej kroni is shlahtniga kamejnja, tar is slata, *materiae, ablatiuus exprimitur per is.*

Formae Ablatiui. Formosus ere, lep od bronna ali sa voljo bronna. Prapositionis od & sa volo construuntur cum genitiuo. Patria ac nationis formula huc referenda, vt :

Genere Andria, od Andrifke shlahte, *natione Syrus,* od Syrifke shlahte. *Redditur per prapositionem,* od, qua significat, ex, & construitur cum genitiuo.

Dignus laude, vredàn hvale, *construitur cum genitiuo.*

DE SYNTAXI
FORMVLAE LAVDANDI
& vituperandi.

Vndecima Regula.

Duo genitivi. *Puella vultus modesti.* Dékliza, zhedne shtalti vel zhedniga obrasa, *conuenit cum latino.*

Duo Ablativi. *Puella vultu modesto.* Dekliza od lepe shtalti, *Interveniente. Praepositione, OD, quoq, cum duobus ablativis.*

Nom. & Ablat. *Puella modesta vultu.* Dekliza, zhedna na shtalti. *Etiam cum latino conuenit, & Ablativus additur ad nominativum cum praepositione, Na, quae significat, in, vel super.*

Nom. & Accus. *Puella, modesta vultum,* haec formula non est slavica vsitata.

DE VOCE, OPVS,
potreba.

Duodecima Regula.

*Opus est arte, je potreba kunshti. Genit. con-
struitur.*

1. *Qua curando vulneri opus sunt, parat. per-
praula kar je kosdraulenju rani potreba, dativo
construitur.*

2. *Hic artis opus erit. Letukaj bo kunshti po-
treba, non aliter atq, per primam formulam reddi-
tur slavice. Construitur enim cum genitivo.*

3. *Hoc fieri & oportet & opus est. letu se mo-
ra, inu*

ra, inu je potreba sturiti. *Hæc formula concurrenit cum latina.*

4. *Maturatò opus est.* potreba je hitenja oli podvisanja. *Incidit in primam formulam. Constru- itur cum genitivo.*

5. *Vsus pro Opus. cum slavico nihilid convenit.*
Tredecima Regula.

Appositio. Opes irritamenta. Blagu smote. Hæc figura est, quemadmodum in alijs linguis etiam slavico usitata. Item, Christus servator. Cristus o- hranenik.

DE SYNTAXI VERBORVM.

Nominativus ante personale verbum.

Prima Regula.

Ego lego, jest berem. Tu legis, ti berešh, Ille legit, on bere. Conueniunt hic verba & nominati- ui numero & persona.

Observationes.

1. *Superat quoniam fortuna sequamur.* dokler nefrezha premaga, satu se vđajmo, oli bodimo pokorni. *Dissimulantur primæ personæ, in verbis, bodimo, & vđajmo se.*

2. *Tu das epulis accumbere diuum.* Ti mi dašh Bogou misi testu. *Emphasis est in Pronomine, Ti. Ego ajo, tu negas, Iest dejm da je: Ti pak, pre-*

a v

vish.

vish, da nej. *Discretio est in pronomibus: IEST, & TI.*

3. *Cæsar & Rex Gallorum conveniunt inter se, Cæsar tår Franki Krajl, se spravio. Duobus singularibus, Cæsar & Franki Krajl respondet verbum plurale, se spravio, vel, se spravita: dualiter.*

4. *Didicisse fideliter artes, emollit mores, svestu, kunsthiti se vuzhiti, vimezhi nezhednost, (hudo navado.) Infinitivus, se vuzhiti, pro nominativo ponitur, qui esset (vuk) Verum rara est hæc forma loquendi, potius dicunt Slavi: pro, didicisse, kadar se en vuzhi, id est, quando quis discit.*

5. *Dolet Turcis, quod ab obsidione Viennensi repulsi sunt, shal deje Türköm, kër so od Dunaitkiga rupanja odgnani. Atq; in hoc Slavica lingua convenit cum hac, aliàs non patitur Slavica lingua Accusativum ante Infinitivum: Sed utuntur germanica phrasi hæc in parte. Siquidem Germani re-
 Ètè hæc locutionem efferunt in hunc modum: Dem Türken ist leyt das er von der Wienschen Belagerung getrieben ist worden. Minus verò sic diceretur: von der Wienschen Belagerung getrieben sein.*

SECUNDA REGULA.

De vocativi constructione.

Tu regere

Turegere imperio populos Romane memento,
 Ti Rimlán, gledaj, de šlaciainom folk regirashi.
Hic vocativus, TI. Imperativo secunda persona,
memento, prapponitur.

Observationes.

1. *O socij, neq; enim ignari sumus ante malo-*
rum. O vi Tovarishi she poprej nam nej nesre-
 zha nesnana. *Hic Vocativus, ô vi Tovarishi, si-*
ne verbo ponitur.

2. *Exoriare aliquis nostris ex ossibus ultor, ishajaj,*
 eden is nashih kosti, *pronomem: Edan nomi-*
nativi casus pro vocativo additur, verbo secunde
personae, ishajaj.

Tertia Regula.

Dormit securus, ipi shihar, conuenit cum
latina constructione. Item, Bibo Ieiunus, pijem
Tashzh.

Observatio.

Vbi desunt nominativi gestus, Slavica lingua
utitur periphrasi, ut: It cubitum incenatus, Gre
spat pres vezherje.

Quarta Regula.

Manus nostrae oculatae sunt, credunt quod vi-
dent, Nashe Roké so videzhe, verujo kar vidijo.
Nominativi sunt utrinque, Roké, & videzhe.

Obfer-

Observationes.

1. *Non est opulentia, multa possidere, sed paucis recte uti.* Nej Bogatstvu, veliku jimetri : tamazh majhiniga prov vshivati, *Infinitivus*, vshivati, pro *Nominativo*, vshivanje, *positus est*.
2. *Fama est malum.* Marinji, je huda. *Adiectivum*, hudu, *neutro genere*, pro *substantivo positum est*.
3. *Pauci quippe boni, scilicet sunt, Hac Ellipsi flavi non utuntur.*
4. *Hoc nominatur potius latrocinium, quam bellum*, letu je bujl (ali veliku vezh) jimenuje mordrija kokèr vojskovanje. *Nuncupandi verbum*, jimenuje, *habet utriusque nominativum, scilicet*, letu, &, mordrija.

Formulae nominandi.

Est mihi nomen Pomponius. Meni je jime Pomponius. *Reliquae formulae possunt eodem modo reddi, per nominativum.*

DE FIGVRIS.

DE SYNTESI.

1. *Syntesis est in genere.*
Eunuchus mea, moja Eunuchus, *pro comædia seu Fabula Eunuchi.*
2. *Syntesis in numero.*
Pars epulis onerant mensas. En dejl, jejdi na
miso

niso postavlajo. *Nomini collectivo singulari*, dejl
respondet verbum plurale, postavlajo.

3. *Syntesis in utroq, scilicet in genere & numero*
ro, ut: Maxima pars ab equitibus in flumen acti.
 När vekshi dejl, so od Kojnikov vflujs pójeni, dejl
 & pójeni, *genere conueniunt, at numero non in sla-*
uonica lingua. : Et incidit hæc forma in syntesin
numeri. Nec arbitror facile inueniri formam syn-
teseos, ubi & generis & numeri discordia sit.

4. *Ad intellectum referenda est constructio,*
in his uerbis

ajunt,	} scilicet homines	} prauio,		
perhibent,			} Dejo, ludje	
ferunt,				} Govore.
inquiant,				

Et in uerbis exemptæ actionis, ut:

Pluit, dèsh gré oli déshi. *Tonat*, garmi. *Ningit*,
 fneg gré. *Fulgurat*, se bliska. *Fulminat*, Trefka.
Rorat, Rosla pada. *Grandinat*, tozha gré, oli bije.
Advesperascit, gre kvézheri. *Diefcit*, se dani, dan
 gori gre, *Noctescit*, gre knuzhi. *Intellectu addi-*
mus nomen, uidelicet cælum. Sed dicimus etiam,
pluit lapides, & pluit lapidibus, deshi kámenje,

} pluit	} {	lacte.	} Deshi	} mleku,	
		sanguine.			} krj.
		carne.			

1. Zeugma in genere.

Semper honos nomenq, tuum laudesq, manebunt, zhaft inu tvoje jime, tar tvoja hvala vselej oftanejo, *substantivum* jime, *ut proximo respondet adjectivum pronominis*, tvoje, *in genere neutro*.

2. Zeugma in numero.

Hic illius arma hic currus fuit, letukaj njegovu oroshje, letukaj to njegova kula bilá, *Verbum bilá*, *respondet numero, proximo substantivo kula*.

3. Zeugma in persona.

Penè ille timore, ego visum corruis, le kaj on od straha, jest pak od sineha doli nesim padèl, *verbum nesim padèl*, *respondet propiori substantivo*, jest, *in persona prima*.

Σ Τ Λ Α Η Ψ Ι Σ.

1. Syllepsis generum.

1. *Species syllepseos generum, Lunam & stellas, que tu creasti*, Luno tar svesde katere si ti sturil. *Rerum inanimatarum substantivis*, Luno & svesde, *subjicitur Relativum*, katera, *plurale*.

2. *Species syllepseos Generum. Domus, uxor, liberi inventi invito patre*. Hisha, shena, otroci so najdeni zhes ozhino voljo, *substantivis rerum animatas*

animatarum, H. sha, shena, otroci, subicitur verbum so najdeni. pluralis numeri.

2. Syllepsis Numerorum.

Milites & imperator pugnant, sholderji inu Kapitan vojfkujō, Substantivis : sholdnerji & Kapitan diversorum numerorum, respondet verbum plurale, vojfkujō, ita, ut cum digniore in numero scilicet, cum Sholdnerji conveniat.

3. Syllepsis personarum.

Tu & frater bellè convenitis, Ti inu brat se lipu glihate. Substantivis Ti & Brat, diversarum personarum, conjunctione conjunctis, adicitur verbum plurale, Glihate, ut digniori, in persona.

4. Syllepsis Casuum.

Remo cum fratre Quirinus iura dabant, Quirinus sbratom Remom, ita praudio rekla. Hic sbratom Remom ablativi quod cum prepositione, s, affixa pro, inu, accepta, iunguntur cum nominativo Quirinus, quibus adicitur verbum duale, ita rekla : pro : Quirinus inu Remus.

DE PROLEPSI.

Milites redeunt, hic ex Hispanijs, ille ex Gallijs, Sholnerji spet pridejo, leti, is Hispanie, leuni is Francie. Nominis, sholdnerji, subjiciuntur partes is Hispanie, & is Francie, Verbo, prideo: non re petito.

DE SY-

DE SYNECHDOCHE.

Miles, multo jam fractus membra labore,
 sholdner, vashe skusi veliko mujo, na vudih šter-
 gan, vel šterganih vudov. *Hic alia non est forma*
in slavica lingua, quam ut eum Accusativum red-
dant per, Na, cum suo casu. Id quod superius in for-
mulis laudandi & vituperandi monitum est.

ANTIPTOSIS.

1. Accusativus pro Nominativo: *Urbem, quam*
statuo vestra est, Mejstu, kotéru vam postávím,
 je vashe, *hic non apparet Accusativus, cum Mejstu,*
(ut neutrum) sit tam nominativi quam accusativi
casus.

2. Nominativus pro Accusativo: *Acceptum*
refero, versibus, esse nocens, pejsnam dajem dolg
biti kriva. In lingua slavica est hic modus loquen-
di inusitatus, potest vero sic reddi, biti kriva, pro
de sem kriva.

3. Genitivus pro Ablativo. *Quos illi lata la-*
borum. Ipsa suis manibus nevit Sidonia Dido. Ka-
 tere je njemu, vessela od dejla, (oli sa volo dejla)
 Sama Sidoniska Dido shivala (oli špredla) *Ille*
genitivus (laborum) redditur per, od, vel, sa voljo,
cum suo casu.

4. Nominativus pro Vocativo. *Proice tela*
manu, sanguis meus. Vèrsi is roke oroshje, moia
 kry.

*Hic non perspicitur vis huius formulae. Quia (mo-
ja kři) potest esse & nominativi & vocativi casus.*

5. Dativus pro Ablativo : *Arcebis gravido
pecori, pro, a gravido pecore*, Bosh od breje shivi-
ne odgajnal. *Neq, haec formula est Slavica lingua
usitata, sed effertur per praepositionem cum suo casu
ut iam dictum est.*

6. Dativus pro Accusativo : *Exigui numero,
sed bello viuida virtus : bello, pro ad bellum.* Nih
majhinu na zhisli, oli vboju, oli liboju, serzhna
muzh. *Redditur Dativus per praepositiones affixas,
v, & k, cum suis casibus.*

ENALLAGE.

1. Species Enallages : *Vbi substantivum ver-
bum, numero, aut Adjectivum genere & numero
convenit cum posteriore nominativo, ut : Aman-
tium irae amoris reintegratio est.* Lubih kregi je
lubesni ponoulenje. *Hic verbum substantivum,
Ie, convenit cum posteriore nominativo, ponoule
nje.*

*Item, Gens universa Veneti appellati, Vus
Folk so Benezhani jimenovani, Et hic substantia
vo verbo, jimenovani, respondet nominativus: Be-
nezhani, numero.*

2. Species Enallages: *Infinitivus pro praeterito
imperfecto :*

↓

Facil

Facile omnes perferre ac pati, cum quibus erat,
 Lahku se je švsemi, škoterimi je okuli hodil,
 šglihal. *Non est usitata hac locutio, nisi jam dicto*
modo, flavis.

EVOCATIO.

Ego Virgilius lego, Iest Virgilius berem. Hic
verbo: berem, secunda personae nominativus, Vir-
gilius: qui est tertia personae, praepositur.

Observationes.

1. *Verbum concordat cum nominatiuo pronomi-*
nis, qui vel simul additur ad nominativum nomi-
nis, ut: Nos miseri plectimur, Mi Bosi, bomo bije-
ni. Verbum: bomo bijeni, additur ad nominati-
vum nominis, Bosi, cum quo concordat nominati-
uus pronominis, MI. Vel subauditur, ut: Benefi-
cio affectus, malam refers gratiam, šdobruto ob-
dan, hudo hvalo daješh. Nominatiuus pronominis
subauditur, in verbo, hvalo daješh.

2. *In Evocatione debet abesse conjunctio, de*
eâdem enim persona fit sermo. Aliter est si dicis, E-
go & Pomponius, quam si dicis, ego Pomponius, hic
enim de una persona, illic de duabus fit sermo.

3. *Evocatio & synthesis conveniunt: In ma-*
gnis læsi rebus uterq; sumus, v' velikih rezhéh, ſva
 obá

obá reshaleña. *Slavi cum habeant dualem numerum, Itaq, pro, uterq, dicunt, dualiter: obá reshaleña, pro reshaleñi.*

DE SYNTAXI VERBORUM cum obliquis.

PRIMA REGVLA.

Verbum cum Accusativo.

Laudato ingentia rura, exiguum colito. Hvali velike njive, Majhino orji. *Verbum, Hvali, habet accusativum: velike njive, sic verbum, orji, accusativum: majhino.*

Observationes,

1. *Et cum fortuna statq, caditq, fides, S'rezho red obstoji tàr pade savupajnje. Verba absoluta, obstoji &, pade, absolvunt sententiam sine obliquis.*

2. *Aro terram, orjem Semljo: Bibo vinum, Pijem vinu, verba neutra, orjem & pijem: adsciscunt Accusativos cognatae significationis. Illud quidem, semljo, hoc vero, Vinu.*

3. *Passiva verba tertia persona & participia passiva inde derivata, admittunt etiam accusativos rei cognata, ut: Iam tertia vivitur, atas,*
b 2 sedaj

sedaj tretji svet se shive, *hic enim tertia persona passiva*, se shive, *adferiscit accusativum cognatae rej*, tretji svet. *Item. Quò plus sunt pot. & plus sitiuntur aque*, zhe vezh se pijo vode, tem vezh shejajo. *Participium passivum, veniens à verbo*, se pijo, *requirit accusativum, vode, cognatae significationis.*

4. *Habenda ratio, quemadmodum in omnibus, sic etiam in Slavica lingua phraseos, atq; ideo omnibus verbis activis, non omnes casus promiscue subjiciendos. Feci damnum, dedi damnum, fem shkodo sturil. Item, facere modum, Habere modum, Maso dèrshati. Item facere verba, Govoriti. Item, dare verba, Obnoriti, &c.*

SECUNDA REGULA VERBI cum genitivo constructio.

Accusandi Exempla.

Furti se adstringit, se tatvine dolshan (oli kriv) daje, verba se dolshan daje, & kriv daje: genitivum habent tatvine &c. Item sceleris condemnat generum suum, svojga seta, hudiga djania dolshi. Et hìc verbum accusandi, dolshi, genitivum, perinde atq; apud Latinos scilicet, hudiga, requirit.

Observationes.

1. *Verbo accuso, per hypallagen, id est, inversionem,*

nem, accusativus Criminis additur, ut: Inertiam
accusas adolescentum. Toshish zhes nemarhino,
mladenizhov. Slavi, verbo, accuso: quemadmodum
& Germani, accusativum cum prepositione ad-
dunt, Sic hic. Toshish zhes nemarhino.

2. Accuso interdum ablativum adsciscit cum
prepositione, ut: Negligentia me accusas, vel, pro-
pter negligentiam, me dolshilh v'raglivostii, oli
nemarhine, cum genitivo, vel, sa nemarhine
voljo, cum prepositione cum suo casu: SA, enim
significat propter, vel causa, construitur cum Accu-
sativo.

3. Accusandi verba interdum cum ablativo
construuntur, etiam sine prepositione, ut: Conde-
mnabo te eodem crimine, zhem te lih tigaitiga
greha obtoshiti. Apud Slavis hac formula per
genitivum redditur: Nam, verbum accusandi, ob-
toshiti, construitur cum genitivo, tigaitiga greha.

Memoriae exempla.

Cum genitivo & Accusativo.

Memini huius rei & hanc rem, Sèm na leto
rezh smislil. Verbum memoria: sèm smislil, con-
struitur cum accusativo cum prepositione scilicet:
na leto rezh.

Reminiscor.

Ea potius reminiscere, qua digna tua persona
b 3 sunt,

sunt, veliku vezh spomisli, na rezhi, tebi dobru ltojezhe, *Verbum* spomisli, *construitur cum Accusativo, vel cum prepositione, vel sine prepositione. Nam utrumq;* dicitur: spomisli na rezhi, *vel*, spomisli rezhi.

Commonefactio, cum Accusativo.

Cum ipse te veteris amicitia commonefaceret, commotus es. Satu kèr te je stare prijasni opomenil, si ti sàrdit postal. *Verbum*, opomenil, *construitur cum genitivo: stare prijasni. Effertur etiam per accusativum & prepositionem, scilicet: Opomenil na staro pèrjasèn.*

Admoneo.

Admonitus huius aris alieni, sa ta dolg opominjen. Opominjen, construitur cum accusativo, sa ta dolg: Diceretur etiam rectè sa volo letiga dolgá; per prepositionem cum casu genitivo. Nam, savoljo, significat, propter, vel, ob vel causa.

Observationes.

1. *Putavi ea de re te esse admonendum, Sèm mejnil tebe od teiste rizhi opomeniti: conuenit cum constructione latina. Opomeniti enim, construitur cum ablatiuo, cum prepositione, od, qua requirit ablatiuum, vel sine prepositione, ut: tèm mejnil tebe teiste rezhi opomeniti: vel Neutraliter, tigaisliga opomeniti.*

2. *Item*

2. *Item pateticum, MISEREOR, genitivo gaudet, ut: Misereor huius mulieris, le similim zhes leto sheno. Accusatiuo construitur, cum prepositione, verbum, le similim, construitur cum Accusatiuo, intercedente prepositione, zhes, quod significat, super.*

3. *Miseror prima Conjugationis accusatiuum adsciscit, & significat, deploro, seu quarelis significo dolorem, aut misericordiam, ut: Cum familiaribus commune periculum miserebantur, so klagovali oli oplakali gmajn gfarlikost šivojemi perjateli. Verbum, klagovali, requirit accusatiuum, gmajn gfarlikost.*

4. *Verba cura & perturbationis animi, genitivos item ablativos admittunt, ut: Discrutior animi & animo, Sem vserzi shalosten. Verbum, sem shalosten, regit datiuum cum prepositione affixa, v.*

Tertia Regula.

Dativus cum verbo.

Dat veniam corvis, Pregleda vranum vel vranuom, Construitur, verbum: pregleda, cum datiuo plurali, vranuom. Item, Rem fortuna committere, Blagu frezhi savupati. Verbum, savupati: habet post se, datiuum frezhi. Conuenit omnino cum latina lingua hac formula.

Observationes.

1. *Studeo huic rei & hanc rem.* Iest se tiga flif-
sam, oli, te rezhi, se flifiam. *Verbum*: *habet post se*
vel genitivum absolutum vel coniunctum cum ad-
jectivo, atq; hic dissentit cum latinitate, Slavica lin-
gua.

2. *Verbis tribuendi adduntur gemini dativi,*
quorum alter personam effert alter causam, quare
res tribuatur, scilicet: commodum vel incommodum,
ut: hoc vertitur illi vitio, Letu se na njemu oli na
njim, tadla. Slavi hoc efferunt per Dativum cum
prepositione. Nam verbum, se tadla, habet post se,
na njemu, prepositionem cum Dativo casu.

3. *Plurima item verba composita, praesertim*
cum his prepositionibus, ad, ante, post, inter, ob, in,
sub, pra, de, re, & con, Dativis adherent, ut: Ad-
sum amicis, pèrstopim pèrjatelom. Prepositio, pèr,
qua, ad, significat, construitur cum Dativo, pèrja-
telom.

Virtus fortunæ anteponenda. Bruma so jima
blagu naprej postaviti, oli vlejzhi. Verbum cum
prepositione: naprej postaviti cum Dativo, Blagu,
construitur.

Postponit famam pecuniae, zhašt denarjem sad
štavi, sad štavi, habet post se dativum: denarjem,
Interes consilijs, ti si pèr švetovajnju, vel vřvetu.
Ti si, verbum substantivum construitur cum Dati-
vo, mediante prepositione, per, & v. Illud

Illud & nobis, obnori nafs. Verbum: Nori: accusativum habet in slavica lingua.

Subvenisti homini, iam colum liqueo inferenti, Si zhloveku hpomuzhi prishel, kir je lih shirik na garlu natikal. Verbum, si hpomuzhi prishel: vi. prapositionis affixa, h, requirit dativum, zhloveku. Defuit nobis, Nam je smankala. Verbum, je smankalu: habet Dativum: nam.

Fratri tuo repugnavi, sem tvojemu bratu superital, sem superital: jungitur cum Dativo, tvojemu bratu.

Præsto illi cruditione, Sem vuzheneshi od njega, oli koker, on, Observatur constructio Comparativi. Nam, præsto, hic redditur. Per, comparativum: vuzheneshi: Itaq, per periphrasim redditur, dativus illi: od njega, vel per koker on. Præsto tibi fidem, Iest ti vero dershim: dershim constructur cum accusativo, vero.

Istam culpam, quam vereris, ego sustinebo. to isto krivizo, kotere se ti bojish, zhem jest terpeti: terpeti, constructur cum accusativo, krivizo.

Ibo animis contra, vel magnum præstet Achillem, id est, representet, zhem mu tarzhanu pruti pojti, tar si on lih bodi, ta veliku slovlen Achilles. Hic, præstet, per verbum substantivum, bodi, est redditum, itaq, nominativum requirit. Item, si præstet, per, iskashi, interpretatur, tum Accusativum

requirit, sic: iskashi, velikiga Achilla.

Quarta Regula.

Est pro habeo.

Est mihi domi pater, jimam ozhéta domá,
Exprimunt Slavi, dativum cum verbo substanti-
vo. Per verbum, jimam, quod, habeo, significat, &
accusativum casum, ozheta.

1. *Appendix.*

Adduntur verbo, SVM, gemini dativi, alter
persona alter commodum aut incommodum signifi-
cans, ut:

Est mihi lucro: Slavi hoc loco, Est, exprimunt
per voces, gre vel pride, & addunt illos duos dati-
vos, ut hic: Gre, oli pride meni hidobizhku: vel je
muj dobizhek, id est, meum lucrum.

Quinta Regula.

De duobus Accusativis, quorum alter personam
alter rem significat, ut:

Doceo te literas, Vuzhim tebe kunshti, Con-
venit hic modus loquendi cum latino.

Observationes.

1. *Pro altero accusativo, aliquando ablativus*
ponitur, ut: Ea ne me celet, asvesfeci filium, vel, de
ys. Da bi teiste rezhi pred mano naskrival, sëm
finu navadèl. Me, hic redditum est, pred mano:

Est

Et hoc peculiare est in Slavica lingua, ut prepositiones quaedam casui affingant terminationem, v, ferre in eum modum, ut personalia adverbia apud Latinos, *mecum, tecum, secum* &c. sic hic, *pred mano, tabo*. Item, *šmano, štabo* &c. de qua re inferius in prepositione & particula, *pred*.

2. Induendi verba variè construuntur, ut: *Induo te tunicam, Græcè, leit ti tuknjo oblezhem, vel, te štuknjo oblezhem. Construuntur vel cum, vel sine prepositione.*

3. *Induitur & cingitur, etiam in voce passiva alterum accusativum scilicet retinent, ut Inutile ferrum cingitur, Bo opálan šnevrednim shelesom. Accusativum cum prepositione, verbum adsciscit.*

Sexta Regula.

Ablativus instrumenti.

Obsequio retinentur amici, špregledajnjem, oli ššhonajnjem se pèrjатели obdàrshè. Verbum compositum cum prepositione affixa, s, requirit suam casum, Dativum scilicet. (Sed de hac re, vide infra in prepositionis constructione, in prepositione affixa, s.)

Ablativus causæ.

Saginetur somno, bo pítan (debel), oli se pítan skusi spajnje, vel šspanjem. Effertur ille ablativus causæ, vel per prepositionem, skusi (que

si (quæ significat per) & casum accusativum. Vel per præpositionem affixam, s, & dativum, in eum, ut iam dictum est: modum: Vide in præpositione s.

Ablativus modi.

Bellum mira celeritate confectum est, vojskovanje (oli kreg) je šveliko hitrostjo dopèrnestenu. Construitur cum accusativo, vi præpositionis affixæ, s.

Observationes.

1. *Copia & inopia verba cum Ablativo, ut: Spolio te pecunia. Te pèrpravim ob denarje. Verbum, pèrpravim, adsciscit accusativum cum præpositione, ob:*

2. *Cum Genitivo: ut: Implentur veteris Bachi pingvisq; ferina, se napolnijo šllarim vinom, tàr štolltim bilpretom. Hi genitivi redduntur per præpositionem cum suo casu.*

Septima Regula.

Repellendi verba cum ablativo & præpositione, ut: ignavum fucos pecus à præsepibus arcent. Gonio od jasli, zhimèrle, leno shivino, Verbum Gonio, requirit ablativum cum præpositione, od Jasli.

Vtor cum ablativo.

Vtor vino, Vinu nuzam, híc ablativus in slavica lingua per accusativum redditur.

FRVOR.

Fruor meīs studijs, Mojga vuka vshivam.
Cum genitivis, Mojga vuka, *construitur*; *verbum*, vshivam.

FVNGOR.

Fungor officio, obhajam (oli dopèrnášham) slushbo. *Verbum*, obhajam, *construitur cum Accusativo*, slushbo.

POTIOR.

Potitur imperio, Ladajnje jima. *Verbum* jimmam *habet accusativum*, Ladajnje.

VESCOR.

Vescor pane, Iem kruh. Iem: *Verbum*, *habet Accusativum*, kruh.

NITOR.

Niti alterius ope, Se sanesti na drusiga pomuzh. *Et hic verbum*, sanesti, *adsciscit accusativum* pomuzh *cum prepositione*: cum.

VICTITO.

Victito lacte, sèm shiv mleka, *Verbum*, sèm shiv, *construitur cum genitivo*, mleka: *dicitur etiam*: òd mleka, *cum Ablativo & prepositione*.

DE SYNTAXI
VIVO.

*Vino pane: sem shiv kruha, est eadem ratio,
qua verbi, victito.*

DE PASSIVIS.

Passivorum proprius casus est Ablativus, ut:
Virgilius à me legitur, Virgilius bode od mene
brán. *Vel*, *Virgilius te od mene bere*,

Ablativus passivus in Dativum
mutatur.

*Visus mihi, pro, visus à me, meni se je vidil. pro,
od mene se je vidil, servatur eadem ratio, qua apud
latinos.*

Observationes.

1. *Passivis adduntur reliqui casus, quos recipi-
unt activa verba prater accusativum activi propri-
um, ut: percutior gladio, bom smezhom vdarjen,
hic accusativus sub, ungitur verbo cum prepositio-
ne, & incidit in Ablativi Constructionem, quando
instrumentum significat.*

2. *Passiva retinent posteriorem accusativum,
scilicet rei, verbi transitivi: ut, doceor Grammati-
cam, bom vuzhen Grammatiko. incidit in eandem
cum latinis rationem. Nam posteriorem accusati-
vum videlicet rei, haber; diceretur aliàs: se
vuzhim*

vuzhim Grammatike, per Genitiuum, quasi dicas,
disco Grammaticam.

DEPONENTIA.

1. *Deponentia active significantia, Actiuorum syntaxin imitantur, ut: largior tibi pecuniam, dam tibi denarje, hic saltem reddenda phrasis latina in Slavicam, qua incidit in actiuorum verborum constructionem. Nam verbum, dam, construitur cum accusativo, denarje.*

Deponentia Neutralis significationis, Neutrorum constructionem sequuntur, ut: assentior tibi, tibi pervolim. Pervolim, requirit dativum, tibi.

DE INFINITIVIS.

Prima Regula.

Infinitivi adduntur verbis significantibus sensum aut voluntatem, Graci ἀεωαπετινὰ vocarunt, ut: Cupio venire, shelim priti, convenit hæc formula cum latino sermone.

SECUNDA REGULA.

*Accus. precedens Infinitivum exponitur, per nominat: adjecta particula quod, vel ut, ut: spero nostram
amicitiam*

amicitiam non agere testibus, vupanje jimam, de nalha priasèn nepotrebuje, prizh. Accusativus hic redditur per, de, quod significat, Quòd. Planè germanice phrasi. Nam Germani dicunt: Das vntere freundschaft.

Tertia Regula.

Infinitivus cum nominibus Adiectivis &c. ut Facilius est dicere quàm facere, Lajshèlhi je rezhi, kakòr sturiti. Adiectivum Lajshèlhi, facultatem significans, construitur cum infinitivo, rezhi &c.

Quarta Regula.

Casus sequens infinitivum ESSE, & nuncupandi verba, convenit cum precedente: ut, Cato esse, quàm videri bonus malebat. Cato, je rajshi horel biti brumen kakòr, le taku jimenován. Infinitivus, BITI, habet utring, nominativum scilicet, ante se: Cato: post se verò, Brumèn. Item, Tu vis dici Miles, Ti hozhesh jimenován biti vojshzhák, Verbum nuncupandi, imenován biti: ante se habet nominativum: Ti, Post se verò, vojshzhak.

Observatio.

1. *Infinitivus: esse: saepe òmittitur, ut: EA certissima putabo quæ ex te cognovero. Kotère rezhi bom od tebe sastopèl, teite bom, sa cilu refni zhne*

nizhne dèrshal, *Slavi hac formula non utuntur, sed exprimunt infinitivum, adjectis particulis, da, vel, sa, Id quod superius in secunda regula, de Infinitivis dictum est.*

DE GERUNDIIS.

IN, DI: *ut Gratia discendi, sa vuka vojlo. Facultatis vox, sa voljo: habet post se genitium vuká.*

Observatio.

1. *Infinitivus pro gerundio: ut, cantare, parati, vmetalni pejti vel petja, hac forma etiam Slavi utuntur: sed crebrius ille infinitivus in Genitium mutatur venientis ab eo verbo, ut híc pro, pejti, petja, rectius diceretur.*

IN, DVM Gerundia prepositione annectuntur verbis, ut, *Mitto illum ad speculandum arcem, Iest ga poshlem, k'gledajnju grada, Gerundijs enim destituitur lingua Slauica, itaq; pro gerundio accusativi casus utuntur, prepositione affixa, k, cum suo casu scilicet, Dativo. Effertur etiam per particulam, da, quae significat. ut, sic: da ogledam, vel etiam Infinitivo, ut: poshlem ogledati, id est, mitto speculari.*

Observatio.

Necessitatem significans Gerundium in DVM,
c *imperso.*

impersonalium modo ponitur, & vel Dativum iuxta se habet, vel casum omnino nullum: ut, Vigilandum est nobis. Nam je zhuti, casum quidem regit Dativum, sed pro Gerundio Infinitivus zhuti, cum verbo substantivo je, ponitur, diceretur etiam recte impersonaliter, se jima zhuti, pro, oportet vigilare.

IN DΘ Gerundia sequuntur verba vel cum vel sine prapositione, & aliàs activè, aliàs passivè significant.

Exemplum activæ significationis, ut homines nihil agendo male agere discunt, id est, dum nihil agunt, Ludje snishtèr delajnjem, se vuzhe hudu delati, Gerundium hùc redditur, per nomen: sdelajnjem, negationi præfixa præpositione s. Potest etiam periphrasticòs efferrì: kadar se nishtèr nedela, vel, kadar nishtèrnedelajo.

Exemplum passivæ significationis, ut, Memoria excolendo, sicut omnia alia augetur, id est, dum excolitur, Resmishlovajnje se gmera snuzajnjem, kakòr sicer vse rizhi, vel, kadar se nuza, Nomen, snuzajnjem, pro gerundio ponitur.

Exemplum cum præpositionibus: ut, Ex defendendo quàm accusando, vberior gloria comparatur, vezh zhalti se dobi skusi sagovarjanje, kokèr skusi satoshejnje, præpositio, skusi: requirit

rit accusatiuum , sagovarjajnje & satoshejnje. Possunt etiam eiusmodi Foremula enunciari sic šsatoshenjem & šsagovarjejnjem. Sine prepositione Slavi vix hanc loquendi formam efferunt.

N O T A.

Non sum soluendo, nepremorem plazhati, gerundium vel potius, Dativus soluendo per infinitivum plazhati effertur.

Generalis Regula de Coustructione gerundiorum.

Adsciscunt gerundia casus verborum suorum analogicòs, ut: Gratia salutandi amicos domum redij, dabi prijatelom frezho molil, sèm špet domov pišhèl, Gerundium salutandi : effertur per , dabi molil, circumlocutione quadã, Quia vero verbum, srezho molim, requirit dativum, pèrjatelom Igitur & gerundium ab eo descendens, quod hoc loco per verbum effertur.

Observatio.

Sed latini eandem sententiam per participia efferunt, eodem, genere, numero, & casu, ut: Gratia salutandorum amicorum domum redij. pro salutandi amicos, da bom pèrjatelom dobru sdal , sèm špet domou pišhèl, incidit in eandem cum priore, & iam posita, ratione.

DE SYNTAXI
DE SUPINIS

Prima Regula.

De Supino priore : ut, Coctum ego, non vapulatum dudum conductus sum, likuhajnju nikar libi; jejnju sem jest sdaunaj najet, supinum, prius per praefixam praepositionem & Dativum casum effertur vel etiam per Infinitivum sic : kuhati sem jest najet.

Secunda Regula.

De Supino posteriore : ut, Facilis visu, id est, videri, se lahku vidi, effertur impersonaliter videlicet, si, verbo tertiae personae singulari praepositur particula, se, sic : difficile creditu, se telhku veruje, &c.

Mercandi verba.

Prima Regula.

Precium rei in verbis mercandi & similibus Ablativo casu effertur sine praepositione, ut, Vendidit hic auro patriam, Leta, je svojo domovino predal sa denarje, precium res ponitur hic in accusativo cum praepositione.

Secunda Regula.

Haec voces tanti, quanti, pluris, minoris cum compositis, ut sunt : quantilibet, quanticumq, quantumvis, tantidem, sine substantivis adjiuntur verbis

bis mercandi: ut, Non vendo pluris quam alij, fortasse etiam minoris, Nepredam drashifhi, kakor drugi, lahkaj tudi bulshi kup, convenit cum latina lingua.

Observatio.

Quando accedunt substantiua, tunc he quoque vocule migrant in Ablatiuos, ut: Quanto precio emisti? Alia forma non efferunt Slavi, quam precedenti scilicet, kaku dragu? omissio nimirum substantiuo: diceretur etiam, sa kuliku, cum prepositione, & cum suo casu, videlicet accusatiuo.

Tertia Regula.

Hi genitiui magni, sa veliku. Parvi, sa malu. Flocci, sa nishtrè. Nihili, sa nishtrè. Pili, sa en las. Item huius dextrinæ cum verbis, estimo, duco, facio, pendo, dèrshim ali shtimám, shazam. Iunguntur, ut: Magnifacio, Magni estimo, Magni pendo, visòku dèrshim, shazam, shtimam, Parvi facio, parvi estimo, parvi pendo, flocci pendo, parvi duco, sa malu dèrshim. Item equibonig, facio, consulo, sa dobru jimam.

Item, huius non faciam, letulikajn nemaram, hæc formula per prepositionem, SA, cum suo casu scilicet efferitur, adverbialiter.

Quarta Regula.

Observatio.

1. *Nonnunquam comparativi constructio observatur, ut: Tota cohors pede non est altior uno, zilu kardelu nej visišhi kokèr ena štopinja. Comparativus, vishe, adsciscit non Ablativum, quemadmodum apud Latinos, sed redditur ille Ablativus periphrasticòs per, kokèr, quod, significat, quàm.*

2. *Et per genitivum effertur, quæ mensuram significant, ut: statura quing, pedum & dodrantis fuit, je bil pet štopijn inu tri firtelnov postave, ali velikosti, per genitivum quoq, effertur hæc locutio.*

S P A C I A.

Est & spaciòrum casus Accusativus, ut, Cum abessem ab Amano, iter unius diei, kadàr fim bil od Amana, en dan hodá, vel sa en dan, cum Accusativo constructur, cum præpositione vel sine præpositione.

Observatio.

1. *Adjecit verbo, abesse, Virgilius Ablativum, ut: Nec longis inter se passibus absunt. Nefo veliku korazheu narasèn. Nefo narasèn, quod significat nõ absunt, habet post se Accusativum Neutrius generis, quod hoc loco pro adverbio ponitur, & adsciscit genitivum per atticisimum: Redditur enim: veliku korazhov, pro, multum passuum.*

2. *Distat, cum accusativo constructur: ut, Milia, qui novies distat ab urbe decem, kateri od mejsta*

Accusatiuus est frequentior, cum durationem significamus seu continuum tempus: ut, Vna cum gente tot annos bella gero, šenim samim folkom, tuliku lejt se vojškujem. Verbum, se vojškujem, adsciscit genitiuum cum Aduerbio per atticismum, tuliku lejt.

Observatio.

Annus hic est tertius, letu je tretje létu. Ante & post se requirit nominatiuum.

Dicitur etiam: id atatis, pro ea atate, & eius atatis, letè starosti, per duos Genitiuos, in modum formularum laudandi.

Tertia Regula.

Et prepositiones accedunt tam Accusatiuis quam Ablatiuis, ut In paucis diebus, & paucis diebus, vkratkih dnejh, per duos Ablatiuos cum prepositione praefixa v, quod hic IN, significat: secus, sine prepositione non effertur.

MENSURAE ET SPACIA, Regula.

Mensurarum casus Accusatiuus est: ut, Muri ducentos pedes alti, sidi so, dvejstu stopijn vifoki, per Atticismum effertur hac locutio, dvej stu stopijn, pro dvejstu stopynje,

Observatio.

1. *Nonnunquam comparativi constructio observatur, ut: Totā cohors pede non est altior uno, zilu kardelu nej visilhi kokèr ena stopinja. Comparativius, vishe, adsciscit non Alatiuum, quemadmodum apud Latinos, sed redditur ille Ablatiuus peris phrasticòs per, kokèr, quod, significat, quàm.*
2. *Et per genitiuum efferuntur, quæ mensuram significant, ut: Statura quinq; pedum & dodrantis fuit, je bil pet stopijn inu tri firtelnov postave, ali velikosti, per genitiuum quoq; effertur hæc locutio.*

S P A C I A.

Est & spaciòrum casus Accusatiuus, ut, Cum abessem ab Amano, iter unius diei, kadàr sim bil od Amana, en dan hodá, vel sa en dan, cum Accusatiuo constructur, cum præpositione vel sine præpositione.

Observatio.

1. *Adjecit verbo, abesse, Virgilius Ablatiuū, ut: Nec longis inter se passibus absunt. Nefo veliku korazheu narasèn. Nefo narasèn, quod significat nō absunt, habet post se Accusatiuum Neutrius generis, quod hoc loco pro aduerbio ponitur, & adsciscit genitiuum per atticisimum: Redditur enim; veliku korazhov, pro, multum passuum.*
2. *Distat, cum accusatiuo constructur: ut, Milia, qui novies distat ab urbe decem, kateri od mejsta*

Ita devetdeset myl leshi, *verbum* leshi: *adsciscit Genitium per atticismum*, devetdeset myl, pro, 90. millium.

L O C A.

Nominibus regionum, ut appellatiuis, adduntur casus cum prepositionibus: ut, Fronspergius duxit exercitum in Italiam, Fronšpergarje vojsko pejljal v'italio. Verbum, pejljal, habet post se Accusativum cum praefixa prepositione, v', Sic dicimus:

1. *Venio in Urbem, pridem v' mejsu, cum Accusativo.*
2. *Proficiscor ex Urbe, vlezhem is mejsa, cum Ablativo.*
3. *Habitat in foro, Na plazu prebiva, cum Dativo.*

Observatio,

1. *In nominibus Regionum interdum prepositio per Ellipsin omittitur, ut: At nos hinc alij sitientes ibimus afros, Mi pak en dejl, pujdemo, k'shejnim afrom. Adsciscit Dativum cum prepositione affixa, nec patitur ellipsin in lingua Slavica.*
2. *Rectè tamen dicimus: Arceo hostem Italiae, sicut arceo vrbe hostem, sovrashnika is italie shenem, cum prepositione & Ablativo, cum & sine prepositione. Nam etsi sit verbum compositum:*

tamen nihilominus additur prepositio sic : isshenem is Italic, & shenem is Italic.

PROPRIA VRBIVM.

Prima Regula.

In loco.

Vrbium nomina prima vel secunda declinationis singularia in genitiuo posita, significant in loco : ut sum Roma, & sum in vrbe Roma, sëm vRimmi, Datiuo construitur cum prepositione. Nam citra prepositionem non efferunt Slavi hos casus : sic etiam, sëm vMestu Rimu, quedam mutant ultimam Dativi vocalem, u ini, & dicunt vmești Rimi, sed id sit magis consuetudine quam ratione.

Secunda Regula.

IN Declinatione tertia Ablatiuo utimur, quibusdam etiam Datiuus placet : ut, sum Carthagine, vel Carthagini, sëm vKartagini, per Dativum redditur cum prepositione.

Tertia Regula.

Plurali Numero Ablatiuo utimur : ut delphis Apollo oracula reddebat, vdelphu oli vdelphi je Apollo Bogoval, cum datiuo construitur & prepositione.

Quarta Regula.

Ad locum.

Accusa-

Accusatiuo vtimur significantes motum ad locum: vt, proficiscor Romam, vlezhem v'Rim, Accusatiuum habet.

Quinta Regula.

De loco.

Ablatiuo vtimur significantes motum, de loco vel per locum: vt, Redijt Carthagine Regulus, je ipet is Chartagine prishel Regulus. Construitur cum Ablatiuo & prepositione.

Per locum.

Hac iter facio, letod skus vlezhem oli potujem, aduerbium loci, let: A, cum prepositione, skus, construitur quod tamen habet vim Accusatiui. Item: qua' ibis, kod skus, oli, v'prek pujdesh? Aduerbium, kod, cum prepositione, skus, & Accusatiuo, vel v'prek, genitiuo.

Observatio.

- 1. Semel atq; iterum nominibus ciuitatum inuenies additas prepositiones: vt venit ad Messanam, Ie prishel k'Messani oli v'Messano, per Datiuum & Accusatiuum, efferuntur haec.*
- 2. Imitantur constructionem urbium & hac appellatiua, DOMVS: vt, sum domi, sem domá, Aduerbialiter ad locum. Eo domum, Grem domov. Aduerbialiter, ad locum, vel na dom cum Accusatiuo.*

Venic

Venio domo, pridem is vel od doma, de loco cum Ablativo. RVS: sum ruri, sèm na gaju oli na Njivi, cum Dativo, in loco. Eo RVS, grem na gaj, cum Accusativo. Redeo RVRE, pridem spetis gaja, cum Ablativo. De loco Humus, serpit humi per locum, lasi po tleh, cum genitivo plurali & prepositione, vel Dativo singulari: ut, lasi po semlj, cum Dativo singulari & prepositione, quæ significat, super.

IACET HVMI, leshi na semlj, cum Dativo & prepositione, Na, significante, super vel in.

TOLLITVR HVMO, se od semlje vsdi guje, Constructur cum Ablativo & prepositione, od semle.

BELLVM ET MILITIA. In loco saltem. Vnà semper militia & domi fuimus, sva vŕšei vŕšholdi tar domà vkup bilá. vŕšholdi oli, u'vojski, Dativus cum prepositione, domá adverbialiter ponitur.

NVMERI SYNTAXIS.

1. *Distributivis solis utimur: ut, deni aurej dati sunt militibus, vŕšej enim sholdnerju susŕeb so dani deŕet slati. Slavi distributivos numeros exprimunt dictionibus, vŕšakimu susŕeb, vel vŕšej enim, germani dicunt: Jedem in sonderheit vel, Je einem. Numeralia Distributiva sunt:*

Singuli

<i>Singuli</i>	<i>a, a.</i>	vfelej	eden, a, u.
<i>bini</i>	<i>a, a.</i>	vfelej	dua, duej, dvuja.
<i>terni</i>	<i>a, a.</i>	vfelej	tri.
<i>quaterni</i>	<i>a, a.</i>	vfelej	fhtiri.
<i>Deni</i>	<i>a. a.</i>	vfelej	deset.
<i>Centeni</i>	<i>a, a.</i>	vfelej	ftu. <i>indeclinabilia</i>
<i>Milleni</i>	<i>a, a.</i>	vfelej	taushent. <i>sunt.</i>

2. *Vtimur cardinalibus, adiecta voce singuli aut vnusquisq;: vt, dedit singulis militibus, aut vnicuiq; militum, decem aureos, Ie vfelej enim sholdnerju, oli vřakimu suřeb sholdnerju, dal, deset slatih.* 3. *Vocem singuli aut vnusquisq; cum distributiuis coniungimus, vt singulis centena millia, vfelej enim, li vřakimu ftu taushent, eadem est ratio cum latina Nam & Slavi iungunt voces, vfelej enim, quod significat, semper Vni, & vřakimu, Vnicuiq;, distributiuis. Quæ tamen cardinaliter efferuntur.* 4. *Nomina distributina plerumq; pluralibus tantum adherent, vt: bina littera, pro duabus epistolis, dva lista, &c. Slavi per Cardinales numeros hanc formulam exprimunt.*

ORDINIS NUMERORUM, vsus.

Ordinis nominibus, perinde: vt, ceteris adiectiuis vtimur: addita tamen ferè particula, quisq; vt; tertio quoq; die venire solet, vfelej, na tretji dan,

dan, *vel* na vsaki tretji dan rad pride, *per particulam quisq;*, *per* vselej na, *vel* na vsaki *effertur*.

DE IMPERSONALIBVS PASSIVIS.

Impersonalia passiva vocis ante se casum non habent, post se autem plerumq; eos, quos, verbum passivum scilicet personale recipit, ut: Factum est à vobis turpiter, Od vas se je gàrdu sturilu. Conuenit hac locutio cum latina. Nam verbum impersonale passivum, se je sturilu, habet post se ablatiuum cum prepositione scilicet, od vas.

Observatio.

Passiva Accusatiuum, proprium actiuis, non recipiunt apud latinos: ut, non solet dici latine, legitur Virgilium, se bere Virgilium, sed mutandus est accusatiuus in Nominatiuum, atq; dicendum, se bere Virgilius, quemadmodum & apud latinos.

DE IMPERSONALIBVS ACTIVIS.

Prima Regula de ijs, quæ personam genitiuo designant:

Est, je, oli slishi, dostoji.

Interest, nadléshi, veliku leshi.

Re, ert, nuza, ali je pridnu, vt:

Boni pastoris est tondere pecus non deglubere,
 Enimu dobrimu pastirju slishti, oli dostoji, shivino, briti, nikar odrejti, *hic*, slishti *pro est acceptum*,
construitur cum datiuo : pastirju : *diceretur etiam*
 Eniga pastirja je, *cum genitino*, *sed illud est frequentius.*

INTEREST, nadleshi *vel* veliku leshi, *ut principis interest*, *autoritatem Publicarum legum saluam & incolumem conseruare*, Enimu principu oli Firhtu nadleshi oli veliku leshi na tejm, de gmajn praude pèr vrednusti tàr cilé ohrani, *Verbum*, nadleshi, *quod hoc loco interest* : *significat, cum datiuo*, enimu principu *construitur* Refert. Nuza, *vel* pridnu je, *ut* : *Reipublica refert*, *conseruare literas*, & *ut conseruentur literæ*, Gmajn mejstu nuza, de se dobre kunšhti ohráne. *Verbum* nuza : *significans, refert*, *requirit Datium*, Gmajn mejstu.

Observatio.

1. *In possessiuis pronomibus à regula discedimus.* Nam *mea, tua, sua, nostra, vestra, eius* ablatiu, *adijciuntur his duobus verbis* : *refert & interest* : *ut, Tua refert adesse, tibi nuza, je prid*, da si vprizho, *Verbum nuza* : *adsciscit datium*. Tebi, & *non ablatiuum*, *in lingua Slavica.*

Interest

Interest mea, mene tizhe, *verbum*, tizhe, *habet hic accusativum*, mene.

2. *Adduntur & aliquando, magni, veliku, permagni, preveliku parvi, malu, quanti, kuliku: ut, permagni nostra interest, te esse Romæ.* Nam veliku nadleshi *vel* na tim, lesi da si ti vRimu, veliku nadleshi, *quod nostra interest significat, construitur cum dativo*, Nam &c.

3. *Aliquando adduntur obliqui cum prepositionibus: ut magni interest ad decus & ad laudem huius civitatis ita fieri, veliku nadleshi, h'zhasti tãr khvali letiga mejsta, da se letaku deje, convenit omnino hic modus loquendi cum latino.* Nam verbo, nadleshi, *adduntur prepositiones*, h'zhasti & khvali, *hinc sequuntur Genitivi: letiga mejsta.*

4. *Quandoq; sine casu ponitur, ut: Refert, me mihi atq; vobis timere.* Nadleshi, da se jest, febi tãr vom bojim. Nadleshi, *sine casu ponitur, hinc sequitur Accusativus ante Infinitivum, qui mutatur in Nominativum, Slavorum in morem.* Nam Slavi: *ut, iam superius dictum est, Accusativum ante Infinitivum non habent.*

5. *Nonnunquam precedit nominativus: ut, Illud mea magni interest, te ut videam, Na letim meni veliku nadleshi, da te vidim, Nominativus, hic mutatur in Dativum, vi prepositionis: Na,*

6. VER-

6. *VERBO, Est, adicimus, meum, tuum, nostrum, vestrum, ut: meum est iniuriam non adferre, Meni slishi, dostoji, oli se spodobi, nikar kri- vizo sturiti, slishi, dostoji, se spodobi, quibus vocibus, hac significatione redditur verbum, EST, adsciscit Dativum, meni.*

Secunda Regula.

De verbis impersonalibus, quæ cum Dativo construuntur.

Datiui personam his verbis addunt, sequuntur ferè infinitiui, ut:

Libet, se mi hozhe, oli lashta. Licet, se more, oli perpušti. Patet, je odpèrtu, oli je ozhitu. Li- quet, se vej. Constat, se vej, stoji, je kuplenu. Con- tingit, se pergodi. Placet, dopade. Expedit, pro- dešt, je prid oli nuza. Obešt, shkodi. Nocet, shko- di. Sufficit, je dosti. Vacat, je prasnu, je zhas, je leshezhe. Accidit, se pergodi. Conuenit se spodo- bi. Restat, je zhes, je vezh, je prebilu. Prestat, je bulshi, nuznish, pridnish, & similia quedam, ut, Tolle moras, semper nocuit differre paratis, dej prozh odlashajnje. Vselej je shkodilu odlashati, përpraulenim, Verbo, je shkodilu, addit datiuus, përpraulenim, personam, ut apud latinos, sequi- tur etiam infinitiuus, odlashati.

Observatio.

d

Nonnun-

1. *Nonnunquam precedit nominatiuus: ut, si poterit Neuius id, quod libet, & ei libebit, quod non licet, Aku Neuius bo mogèl, tu, kar se mu hozhe, taku se mu tudi bo hotelu, tu kar se mu nespodóbi. Nominatiuus, tu, precedit verbum impersonale cum Datiuo casu, se mu hozhe, &c.*

2. *Quaedam alios casus admittunt, ut: Inter omnes constat antiquos, pèr vfeh starih, se tu rèsnizhnu vej. Verbum, se risnizhnu vej, habet post se, genitiuum cum prepositione, pèr vfeh starih.*

Tertia Regula.

Accusativi adduntur, His verbis,

Inuat, pomaga,

Decet, se spodobi,

Delectat, se lusha,

Oportet, se mora, sequuntur Infinitiui. ut, OPORTET Principem pati legem, quam condidit: Enimu principu je tèrpeti postavo, katero je on narèdil, oli postavil. Oportet, hic per, I E, redditum est, hinc sequitur Infinitiuus, tèrpeti: Requirit verò Impersonale, Accusatiuum, postavo.

Hic modus loquendi effertur quoque sic: En Fursht more tèrpeti postavo &c. ut videlicet accusatiuus mutetur in Nominatiuum.

Observa-

Observatio.

1. *Decet* se spodobi, *Delectat*, se iushra, *juvat*, pomaga, *vsurpantur sape cum Accusatiuo*, *personaliter*: *ut*, *secundas res decent superbia*, offert Ina-shi ali zira, *frezho*, *decet per verbum*, zira, *expositum*, *adsiscit accusatiuum*, *frezho*.
2. *Decet*. *aliquando cum datiuo*, *Græca consuetudine*, *iungitur. ut*, *Ita vobis decet*, letaku se vam spodobi, *hanc formam hoc loco*, *Slavi etiam imitantur. Nam verbum*, se ipodobi, *habet Dativum*, vam.

Quarta Regula.

IN Quarto ordine Impersonalium pathetica sunt, quæ præcedunt Accusatiui, sequuntur Genitivi, ut, pœnitet, Reva, piget, se vtraga, pudet, je fram. Tædet, se vtraga, miseret & miserescit, se simili, ut, pœnitet eum seneclutis suæ, ga Ivoje starolti reva, Verbum, Reva, adsiscit accusatiuum. Ga, hinc sequitur Genitiuus, Ivoje starolti,

Observatio.

*Nonnunquam præcedit nominatiuus: ut sapi-
entis est proprium, nihil quod pœnitere possit
a a facere.*

facere, Eniga modriga lastna shara je, nihter, kar ga more Revati, turturiti.

Quinta Regula.

Hæc & similia sepe absolutè ponuntur sequente infinitivo: vt, debet, se mora, cæpit, se fazhne, solet, je navada, potest, se more, je mogozhe, apparet, se vidi, Certum est, je gvishtnu, stat, onu stoji. Est, pro licet, se more, vt, debet adolescentiam delictorum pudere, Mladih ludi ima Grehov fram biti. Verbum jima, Absolutè ponitur, hoc sequitur infinitivus, biti.

DE PARTICIPIIS.

Prima Regula.

Participia imitantur verborum suorum constructionem, vt: *legens Vergilium*, Berejzh vel Berózh Vergilia. *Nam verbum*, Berem, quoque *Accusativum adsciscit, sic: berem Virgilia, id est, lego Vergilium. Item diligendus ab omnibus*, jima oli bo od vseh lublen. *Nam verbum passivum, eodem modo ablativum cum prepositione habet. Itaq; dicitur etiam, bom lubien od vseh.*

Secunda Regula.

Degenerant in nomina, cum verborum casus amittunt, vt: *Fugitans litium*, Beshejzh kre-gajnja

gajnja, vel od kregajnja. *Incidit in generalem & precedentem regulam. Nam verbum, Beshim, eodem modo construitur & dicitur: Beshim kregajnje, vel od kregajnja.*

Tertia Regula.

Duo Ablatiui coniunguntur designantes consequentiam, alter participij, alter nominis, vt: *Imperante Maximiliano, Veneti grauitè afflicti sunt, sa Cefarja Maximiliana: so Benezhani veliku tèrpeli. In hac formula dissimulatur participium: bodoszhi id est, existente, aliàs non est satis vsitata locutio per ablatiuum expressum, participij partis.*

Observatio.

Exponuntur ille formula per particulas, cum, kadar, dum, dokler, postquam, potehmal. Et si, najsi, & similes, vt: Imperante Maximiliano. Id est, cum imperaret Maximilianus, Kadar je Maximilian regiral, ali Cefar bil.

Quarta Regula.

Vsurpantur participia pro Infinitivis, vt: opus est maturato, potreba je hitejti, Slavi dicunt per Infinitiuum.

DE ADVERBIIS.

PRIMA REGULA.

d 3

Adver-

Adverbia subiiciuntur verbis, ut: *maturè adis*, Bodi pèr redi tukaj, *Adverbium*, pèr redi, *subiicitur verbo*, bodi.

Observatio.

Nomina degenerant in Adverbia, singulari numero, ut: Horrendum clamat pro horrendè, grosovitu vpije. Est autem vsitatum apud Slavos adiectiva neutro genere: pro adverbijis vsurpare.

Secunda Regula.

Aliquando tamen non ad verba sed ad alias orationis partis Adverbia referuntur, ut: *homo egregiè impudens*, En cilu nesramen zhlovik.

Tertia Regula.

Adverbijis pridie, ta dan poprej, & postridiè, ta drugi dan potle, subiiciuntur casus: vel genitiuus, ut: pridie eius diei, ta dan poprej, Slavi per Accusatiuum efferunt: vel Ablatiuus, ut postridie Idus, ta dan po Idus, Ablatiuo iungitur.

Observatio.

x. *Quibusdam loci, temporis aut quantitatis Adverbijis, Genitiuus iungitur, quæ ad Atticismum etiam referri possunt, ut: Quoad eius fieri potest, kuliku nâr vezh more bitu. Slavi utuntur*

tur periphrasi & efferunt illum genitium cum Adverbio quantitatis, per superlativum. Adverbio enim quantitatis, kuliku, additur superlativus, nâr vezh.

Quarta Regula.

Nonnunquam Adverbio derivativo, primitivi casus additur, vt: *obuiam illi processimus*, mi smo pruti njemu shli: *vel*, mi smo mu pruti shli. *Adverbium*, pruti, *habet Dativum* njemu *vel* mu *per apheresin*, quod frequentissimum est apud Slavos.

DE CONIUNCTIONE.

PRIMA REGULA.

Coniunctio aut similes casus coniungit, aut novam orationem superiori attexit.

Exemplum similium casuum.

Augustus & Trajanus fuerunt boni & Sapientes Principes, Augustus inu Trajanus, sta bilá dobra tàr modra vjuda. *Coniunctio*, Inu, *coniungit similes casus*, *Augustus & Trajanus*.

Exemplum de posteriori, vbi nova oratio superiori attexitur, vt:

Rari quippe boni, vix sunt numero totidem, quot Thebarum Portæ, vel diuitis hostia Nili,
d 4 Retki

Retki so dobri, kumaj jih je vzhisli tulikajn, kuli je vrát, vmejsi Thebe, oli kuli je strug bogatiga Nila. *Novæ orationes attexuntur per particulas : vix, kumaj & per, oli, quod significat, vel.*

Secunda Regula.

Vt, coniunctio causalis, & quæ similem vim habent, adsciscit Coniunctivum : Si præsens verbum præcedit, præsens coniunctivum erit, vt : *Iubeo vt facias, velim da sturish. Verbum enim præsens, velim, adsciscit præsens verbum coniunctivum cum particula : da : quod significat, vt.*

Si præteritum verbum præcesserit, erit coniunctivum præteriti imperfecti temporis, propter particulam, da, sequitur, videlicet, bi sturil.

Significationes particulæ, V T.

1. *Significat aliquando tempus : vt, Vt vidi, vt perij, Id est, postquam vidi, sdajci kokèr sem vidil, sem sdajzi poginil. Sdajci, hic, vt, significat.*

Significat &, Quomodo, vt Trojanas vt opes & lamentabile regnum eruerint Danaj, Koku so Gerki, Trojansku blagu inu vsmiljenu Krajsevtvu, okuli vèrgli. Koku, hic, quomodo, significat.

3. *Significat &, quàm, vt, Vt ferus est, id est, quàm ferus est, koku je le on mozhnu divji. Koku mozhnu, hic exprimit vocem : quàm.*

4. *Designat & similitudinem vt : vt mores sunt,*

sunt, ita fortuna respondet, kakovu je djajnje, takova je trezha, similitudo particula, Vt, hic exprimitur, per, kakovu, quasi dicas: quales sunt mores. 5. Et Imprecativum est, ut: Vt illum dij de agz perdant, da ga bog inu Bogijnje, konzha, te, Vt Imprecativum redditur per, da,

6. Et quamvis, significat: ut, Vt desinit vires: tamen est laudanda voluntas. Aku lih, vel najsi na mozhi majnka: taku vsaj dobra vojha je hvale vredna. Aku lih vel najsi hoc loco significatur per, vocem, ut:

Discrimen, inter Vt & Quòd.

Quòd de euentis & re gesta dicitur & significat Quia, ut, quòd conualuisti gaudeo, se veselim, kir si sdráu postal, Vt verò de causa finali, ut: hortaris me, ut diligenter, discam, me, opominash da se šflissom vuzhim.

N O T A.

Ex communi Vsu loquendi, puero adhuc rudi, Germanicam tamen linguam calenti, hoc, discrimen facilius erit deprehendere. Nam, Quòd, reddunt germani per, das/dieweil/Nachdem: ut, Quod nos inuisis, rectè facis: Germanicè redderetur, das / dieweil / nachdem du ons heimbesuchest / thuest du recht: Slavi reddunt particulam, Quòd, per particulas dokler, kadàr, da, satu, kir, &c.

Vt, verò reddunt germani vel per das vel auff
d s das

das, *particulas ut*: Herus iussit, *ut faceres*, der Herr hat befohlen, das du es thuest/ *vel*, auff das du es thuest. *Slavi reddunt per*: de, *ut*: Gospud je velil, de je sturish.

DE PRAEPOSITIONIBVS.

1. *Verba aliquando cum Accusatiuo vel cum Ablatiuo construuntur, vi praepositionis, cum qua componuntur: ut, Adeo patrem, Grem k'Ozhetu. Verbo, Grem, additur Dativus, ozhetu, vi praefixa praepositionis, k, qua, ad, significat. Nam aliàs non dicitur: Grem Ozhetu.*
2. *Sapè & latini praepositionem repetunt, ut: accedo ad pedissequas, Grem k'pèrlam. Slavi contenti sunt una praepositione siue adposita siue composita ea sit. Sed de constructione praepositionis copiosius supra, in Etymologia.*

DE INTERIECTIONIBVS.

1. *Hej & va, Dativum adsciscunt: ut, Hej mihi, qualis erat, Ai, meni kakou je bil? Ai, construatur cum Dativo, meni, Va capiti tuo, ve tvoji glavi, cum Dativo.*
2. *Heu & prob, Accusativum adsciscunt, aut Nominativum: ut, Heu stirpem inuisam, oh te sovrashe*

sovrashne shlahte, *Slavis genitivo constructur*,
oh.

3. ô, *Exclamandi particula, modò nominatiuum, modò Vocatiuum, modò Accusatiuum adsciscit, ut: ô fortunati, ô vi frezhni, vel nominatiui vel vocatiui pluralis casus.*

ô fortunatos agricolas, ô frezhnih kmetizhou, *genituum habet, in slavica lingua.*

4. *Exclamationes, Indignationes, querela per Infinitivum & Accusatiuum absolute efferuntur, quas orationes Pueri, in interpretando resolvere debent in Indicativas orationes, ut: sic omnia fatis in peius ruere & retro sublapsa referri: Id sic interpretandum est.*

Sic omnia ruunt fatis in peius, & retrò sublapsa referuntur. Slavice sic redditur, Taku vse rezhi skusi shafajnje, le vaujshi, nasaj padejozh (oli se sverne, ozh) &c. priti. Et tamen addit Infinitivus affectum quendam, quasi dicas, miserabile est, sic omnia ruere in peius, Mila rezh je, da taku vse rezhi, le vhuishi se resiplejo. Item, Ah tantam ne rem, tam negligenter agere? Aj da se ena taka velika rezh, taku nemarnu dela.

*In his & similibus formulis subintel-
ligitur: decuit aut
oportuit.*